

**Protokół nr 29/2021
z posiedzenia Komisji Budżetowej
odbytego w dniu 25 czerwca 2021 r.**

Obecni na posiedzeniu:

1. Tomasz Krystosek - przewodniczący
2. Piotr Sobek - wiceprzewodniczący
3. Jerzy Jakubik - członek komisji
4. Krystyna Piekarska - członek komisji

Porządek posiedzenia:

1. Analiza finansowa gospodarki odpadami za 2020 r. i poziom ściagalności opłaty

Komisja podjęła się analizy przedmiotowego problemu w związku ze znaczącymi wątpliwościami dotyczącymi wysokości opłaty. Z jednej strony zarząd gminy uważa, że stawka jest niewystarczająca na pokrycie kosztów systemów, a z drugiej strony wśród mieszkańców rosną opinie, że jest ona za wysoka.

Niezbędnych informacji komisji do wyciągnięcia wniosków przedstawiał skarbnik Marcin Maryjowski.

Na podstawie przedstawionych informacji finansowych stwierdzono stan rzeczy, który jest zaprezentowany w poniższym zestawieniu.

Analiza finansowa gospodarki odpadami na 2020 r.

w złotych

Lp.	Wyszczególnienie	wykonanie
I.	Dochody	1 061 566,10
	z tego:	
Dział 900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	
Rozdział 90002	Gospodarka odpadami	1 061 566,10
§ 0490	<i>Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw</i>	1 061 566,10
II.	Wydatki	1 216 759,43
	z tego:	

Dział 900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	
Rozdział 90002	Gospodarka odpadami	1 216 759,43
	Koszty transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	1 135 053,58
	Wyposażenie do segregacji odpadów	581,80
	Obsługa administracyjna systemu	79 867,76
	Tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów	1 256,29

Za poprzedni rok budżetowy gmina poniosła zatem stratę w wysokości 155.193,33 zł. Komisja chciała porównać z tym stanem poziom ściągłości opłaty. Dane o spływach były następujące

Tytuł	BO		Przypis	Odpis	Przypis – odpis	Wpłaty	BZ		
	Zaległości	Nadpłata					nalegności	zaległości	nadpłaty
Opłata za śmieci	97 869,36 zł	27 049,66 zł	1 121 626,00 zł	81 739,02 zł	1 039 886,98 zł	1 061 566,10 zł	49 140,58 zł	83 246,35 zł	34 105,77 zł
Odsetki	0,00 zł	0,00 zł	3 192,46 zł	0,00 zł		3 192,46 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Podsumowanie	97 869,36 zł	27 049,66 zł	1 124 818,46 zł	81 739,02 zł	1 039 886,98 zł	1 064 758,56 zł	49 140,58 zł	83 246,35 zł	34 105,77 zł

Ściągłość nie jest bynajmniej powodem deficytu w systemie odpadów za 2020 r. Zaległości nieznaczenie nawet obniżyły się.

Komisja po dokonanej analizie przedstawia następujące wnioski:

- Konieczna jest bieżąca analiza relacji dochodów do wydatków systemu i w razie pogłębiania się deficytu podjęcie korekty wysokości stawki.** Od 1 stycznia 2020 r. bardzo duże znaczenie dla kosztów funkcjonowania systemu odpadów komunalnych na terenie naszej gminy ma ilość wytwarzanych odpadów. To efekt zeszłorocznej nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która wprowadziła obowiązek rozliczania kosztów odbioru odpadów według wytwarzanych ilości. W poprzednich latach była możliwość rozliczania usług według tak zwanego ryczaftu. W bieżącym roku płacimy już za każdą odebraną i wywiezioną tonę odpadów. Przekroczenie zaplanowanej ilości śmieci w danym roku doprowadzi do deficytu w relacji dochody z opłaty a wydatki na realizację całego zadania.. Dane o odpadach sprawdzane są poprzez ważenie każdego pojazdu wywożącego śmieci z gminy. W porównaniu do poprzednich okresów mamy do czynienia ze wzrostem tych ilości.

Wydatki dotyczące odpadów mają zatem skłonności do wzrostu. Czynniki dotyczące spływu opłaty powodują natomiast, że opłata będzie miała tendencje do obniżania się. W takich warunkach bieżąca analiza jest niezbędna.

2. Konieczne jest podjęcie działań dotyczących weryfikacji osób zgłoszonych do opłaty.

Z danych o osobach zgłoszonych do opłaty wynika, że zgłoszonych do opłaty jest niewiele mniej niż 4 tys. mieszkańców. Przy podzieleniu wpływów z opłaty przez najwyższą stawkę wychodzi statystyczna liczba mieszkańców na poziomie 3.5 tys. Komisja sugeruje, by wykorzystać źródła pomocne w weryfikacji tej liczby, na przykład danych ze spisu powszechnego. W przypadku dużych rozbieżności należy podjąć działania kontrolne na terenie gminy.

Lp.	Wyszczególnienie	wykonanie
I.	Dochody	1 061 566,10
	z tego:	
Dział 900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	
Rozdział 90002	Gospodarka odpadami	1 061 566,10
§ 0490	<i>Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw</i>	1 061 566,10
	stawki	
	<i>Obniżona</i>	22,00
	<i>Podstawowa</i>	25,00
Statystyczne dochody	<i>Ilość zgłoszony osób</i>	3 860,00
	<i>Wysokość wpływów</i>	1 158 000,00
Statystyczna ilość osób zgłoszonych	<i>Ilość zgłoszony osób</i>	3 538,55
	<i>Wysokość wpływów</i>	1 061 566,10

3. W celu dalszego zmniejszania poziomu zaległości należy zwiększyć częstotliwość wysyłki upomnień oraz czynności egzekucyjnych.

4. Należy dolożyć staranności przy weryfikacji ilości odpadów zbieranych przez operatora. Operator przy wykorzystaniu tego samego pojazdu może odbierać odpady, za które jest mu należna opłata od Gminy, a także takie za które odpłatność ponoszą inne jednostki. Chodzi w szczególności o odpady odbierane od przedsiębiorców. Wykazywanie sumy takich odpadów gminie oznacza realizowanie podwójnych płatności przez gminę.

2. Zapoznanie się z informacją z wykonania budżetu za 2020 r.

Skarbnik scharakteryzował przebieg wykonania budżetu za 2020 rok. Omówiona została realizacja poszczególnych kategorii ekonomicznych we wszystkich działach, w których ujmowana jest działalność Gminy Pokój.

Wykonanie budżetu gminy za 2020 rok przedstawia poniższa tabela:

Ogólna informacja o wykonaniu uchwały budżetowej.

	PLAN W ZŁ	WYKONANIE W ZŁ			PLAN W ZŁ	WYKONANIE W ZŁ
1. Dochody	38.701.061,76	31.118.231,14	1.	Wydatki	41.427.174,76	29.505.768,88
2. Przychody	4.634.794,42	4.639.001,42	2.	Rozchody	1.908.681,42	1.157.637,72
Ogółem	43.335.856,18	35.757.232,56		Ogółem	43.335.856,18	30.663.406,60
Nadwyżka		1.612.462,26		Nadwyżka		

Przy ocenie wykonania budżetu gminy szczególnie istotna stała się analiza relacji wydatków bieżących do dochodów bieżących. Art. 242 ustawy o finansach publicznych zakazuje finansowania działalności bieżącej z innych źródeł jak tylko z dochodów bieżących i nadwyżki budżetowej z lat poprzednich. Zakaz ten obowiązuje zarówno w zakresie planowania budżetu jak i jego wykonania. Nie można uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6, natomiast na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Mając na względzie taką regulację prawną nie można pozostawić bez uwagi wyniku wydatków i dochodów bieżących budżetu Gminy Pokój. Wyniki zrealizowane przez nasz samorząd przedstawia poniższa tabela.

	PLAN W ZŁ	WYKONANIE W ZŁ			PLAN W ZŁ	WYKONANIE W ZŁ
1. Dochody bieżące	26.228.004,76	25.304.602,45	1.	Wydatki bieżące	24.589.046,76	22.452.899,95

Nadwyżka operacyjna**2.851.702.50****Nadwyżka operacyjna**

Komisja interesowała się kluczowymi obszarami dochodów gminy. Z takie uznano tak zwane dochody podatkowe. Wynik oceny przedstawiono w poniżej tabeli:

Tytuł dochodu	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wskaźnik wykonania
Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	80.000,00	137.982,52	172,49 %
Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	4.089.502,00	3.971.582,00	97,12 %
Podatek Rolny	254.894,00	236.213,55	92,67 %
Podatek od nieruchomości	2.571.270,00	2.252.106,00	87,58 %
Podatek leśny	167.261,00	174.942,35	104,59 %
Podatek od środków transportowych	118.558,00	57.531,16	48,53 %
Podatek dochodowy od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	9.000,00	3.847,35	42,75 %
Podatek od czynności cywilnoprawnych	166.500,00	177.490,24	106,60 %
Podatek od spadków i darowizn	20.000,00	15.980,00	79,90%
Opłata od posiadania psów	150,00	75,00	50,00 %
Opłata targowa	4.500,00	5.575,00	123,89%
Opłata skarbowa	30.000,00	18.102,00	60,34 %
Opłata za wydanie pozwolenia na sprzedaż alkoholu	100.000,00	92.466,63	92,46 %
Opłaty za licencje i pozwolenia	0,00	616,00	nd
Wpływy z różnych opłat	500,00	0,00	0,00 %

Odsetki od nieterminowych wpłat	11.000,00	15.029,06	137,63 %
Wpływy ze zwrotu opłaty komorniczej	8.000,00	8.231,49	102,89 %
Pozostałe opłaty pobierane przez budżet	8.000,00	6.940,60	86,76 %

Wśród większości dochodów własnych gminy należy stwierdzić zadowalający poziom wykonania. Pozostałe tytuły takie jak podatek od środków transportowych czy opłata skarbową zostały wykonane w stopniu nieznacznie niższym od oczekiwanego. Najgorzej wykonano dochody z karty podatkowej oraz podatku od środków transportowych.

W zakresie wpływów zaliczanych do opłaty za pozwolenie na sprzedaż alkoholu wskaźnik wykonania dochodów wynosi 92,46 %. Wpływy w tym dziale zaplanowano na kwotę 100.000 zł, natomiast faktyczne zrealizowane dochody na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosły 92.466,63 zł. Opłaty pobierane są za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od przedsiębiorstw prowadzących detaliczną działalność handlową i gastronomiczną na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 35 poz. 230 ze zm.). Opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych naliczane są na podstawie złożonych przez przedsiębiorców oświadczeń o wysokości sprzedaży alkoholu za rok poprzedni. Opłaty wnoszone są w trzech ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. Pozwolenia mogą być również wydawane jednorazowo. Osiągnięty wynik na zakończenie roku świadczy o poprawie aktywności dochodów.

Wydatki budżetu Gminy Pokój za 2020 rok zostały zrealizowane w wysokości 29.505.768,88 zł co stanowi 71,22 % planu, który był ustalony w wysokości 41.427.174,76 zł.

W 2020 r. wątpliwości może budzić niski wskaźnik wykonania wydatków. Wynika on z bardzo dużego udziału w strukturze budżetu wydatków majątkowych. Nakłady inwestycyjne zostały natomiast wykonane jedynie w 41,87 %, przy czym ich udział w strukturze całości planu wydatków budżetu wynosi aż 24 %. Bardzo duża istotność tego elementu oraz jego niskie wykonanie, negatywnie wpływa na wskaźnik wykonania w całym obszarze wydatków. W 2020 roku o dużym odstępstwie od planu wykonania wydatków przesądziły operacje dotyczące realizacji tak zwanych projektów parkowych. Nakłady na te zadania były zaplanowane w istotnych wartościach. Zostały jednak wykonane w niewielkim stopniu. Sumy dochodów i wydatków tych projektów zostały przeniesione na 2021 r.

Poziom względny wykonania wydatków wyrażony wskaźnikiem wykonania jest nieco mniejszy niż wykonanie dochodów. W tej relacji zawarta jest zasada ostrożności, którą przyjęto jako priorytet w wykonywaniu budżetu.

3. Opiniowanie zmian w budżecie gminy na 2021 r.

Komisja stwierdziła, że projekt zmian budżetu zawiera zmiany w następujących obszarach

1. Zwiększenia planu dochodów budżetu w obszarze zadań własnych

W rozdziale 75023 zwiększenie planu następuje na łączną kwotę 150.000 zł. Suma ta dotyczy projektu finansowanego ze środków budżetu europejskiego pod nazwą: „Edukacja cyfrowa w Gminie Pokój”. Projekt ma być realizowany bez wkładu własnego, dlatego suma dochodów będzie zgodna z sumą wydatków programu.

W rozdziale 85295 zwiększenie planu dochodów dotyczy programu pod nazwą „Wspieraj seniora”. Środki te będą pochodziły z funduszu przeciwdziałania skutkom Covid – 19.

W dziale 900 ujęto sumę 39.000 zł, która pochodzi z dofinansowania przekazanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu.

Ostatnia pozycja zwiększenia dochodów dotyczy akcji szczepień, które są koordynowane przez Gminy Pokój (głównie organizowanie transportu oraz prowadzenie punktu informacyjnego). Na te cele z funduszu przeciwdziałania Covid-19 gmina otrzyma 30.000 zł.

2. Zmniejszenie planu dochodów o 2.400 zł następuje zgodnie z decyzją Wojewody Opolskiego. Wojewoda jako dysponent środków budżetu państwa zmniejszył dotacje gminie na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

3. Zwiększenie planu wydatków budżetowych.

W rozdziale 60016 zaproponowano zwiększenie wydatków na dwa zadania budowlane w obszarze dróg gminnych. Pierwszy projekt to Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej ul. Szkolna w miejscowości Krogulna z sumą wydatków 10.000 zł. Zadanie to zostało wpisane na poprzedniej sesji, a przedmiotowe 10.000 zł ma uzupełnić tylko plan wydatków.

W rozdziale 75023 zwiększenie planu wydatków następuje na łączną kwotę 150.000 zł. Suma ta dotyczy projektu finansowanego ze środków budżetu europejskiego pod nazwą: „Edukacja cyfrowa w Gminie Pokój”.

W rozdziale 75421 zwiększa się plan wydatków o 6 tys. zł z przeznaczeniem na na zarządzanie kryzysowe.

W dziale 852 w sumie zwiększa się plan wydatków o 44.535 zł. Zmiana ta dotyczy przede wszystkim dwóch programów: „Wspieraj seniora” oraz „Senior +”

W dziale 900 zwiększa się plan wydatków łącznie o 1.324.000 zł: w rozdziale 90005 – 30.000 zł dotyczy programu „czyste powietrze”, w rozdziale 90015 – 94.000 zł dotyczy uzupełnienia planu na oświetlenie placów i ulic, natomiast w rozdziale 90008 suma 1.200.000 zł ma zabezpieczyć wykonanie trzech projektów finansowanych z budżetu europejskiego:

- Ochrona różnorodności biologicznej poprzez utworzenie centrum ochrony różnorodności biologicznej w Pokoju, sporządzenie inwentaryzacji przyrodniczej, korytarzy ekologicznych i przeprowadzenie działań z zakresu edukacji o kwotę 500.000 zł
- Stobrawska wstęga – Ostoja bioróżnorodności – edukacja, rozpoznanie i ochrona o kwotę 600.000 zł
- Ochrona różnorodności biologicznej poprzez utworzenie ośrodka zrównoważonego rozwoju w Pokoju, stworzenie planu i programu integralności i spójności regionalnego systemu Natura 2000 oraz podniesienie kompetencji ekologicznych mieszkańców Opolszczyzny o kwotę 100.000 zł.

Ostatnia pozycja zwiększenia wydatków dotyczy akcji szczepień, które są koordynowane przez Gminy Pokój (głównie organizowanie transportu oraz prowadzenie punktu informacyjnego). Na te cele z funduszu przeciwdziałania Covid-19 gmina wyda 30.000 zł.

4. Zmniejszenie planu wydatków budżetowych. Łącznie zmniejsza się wydatki o 6.800 zł. Cała suma ta dotyczy zadań z pomocy społecznej i ma charakter przesunięcia.

5. Zwiększenie planu przychodów polega na wprowadzeniu do budżetu wolnych środków, które zostały wyliczone po złożeniu sprawozdania finansowego za 2020 r.

6. Zwiększenie planu rozchodów polega na zbilansowaniu budżetu.

7. Zwiększenie deficytu – Wszystkie opisane wyżej zmiany spowodowały zwiększenie planowanego deficytu budżetu, który po zmianie ma wynieść 6.312.513 zł.

Komisja pozytywnie opiniuje przedstawione zmiany w budżecie na 2021 rok i nie wnosi żadnych innych uwag.

Protokół z posiedzenia jest do wglądu w Biurze Rady Gminy.

Podpisy członków komisji:

1.

2.

3.

4.